

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Пенка Ангелова Мончева, СУ „Св. Климент Охридски“ - Биологически факултет
на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в
Институт по Молекулярна биология „Акад. Румен Цанев“ - БАН
по област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3.
Биологически науки, научна специалност Молекулярна генетика

1. Общо представяне на материалите по конкурса

Със заповед № 85-ОБ / 22.04.2026 г. и на основание на заповеди №53-ОБ/10.03.26 г. и №81-ОБ/17.04.26 г. на Директора на Института по Молекулярна биология - БАН и на протокол от заседание на научно жури №1/22.04.26 г. съм определена за член на научното жури, който да изготви становище върху материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 4.3. Биологически науки, научна специалност „Молекулярна генетика“, обявен в ДВ, бр.16 от 10.02.2026г. с единствен кандидат доц. д-р Галина Симеонова Радева.

Представеният комплект документи от д-р Радева е подготвен прецизно, в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния съства в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане, както и съгласно Правилника на Института по молекулярна биология при БАН, като съдържа всички изискващи се документи, които описват детайлно нейната академична дейност и позволяват тя да бъде оценена обективно.

2. Биографични данни за кандидата

Доц. д-р Галина Радева завършва висшето си образование в Биологически факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“ със степен магистър по Молекулярна и функционална биология през 1984 г. През 1995 г. придобива научна степен „доктор“ защитавайки дисертация на тема „Молекулярно-генетично охарактеризиране на бактерии от род *Rhizobium* и конструиране на щамове с повишена симбиотична активност“. От 1984 г. доц. Радева работи в Института по молекулярна биология, последователно като биолог, н.с. II и I ст., а от 2010 г. и понастоящем е доцент, а трудовият ѝ стаж надхвърля 41 години.

3. Съответствие с минималните национални изисквания на ЗРАСРБ и допълнителните изисквания на Института по молекулярна биология за заемане на академичната длъжност „професор“.

Справката за изпълнение на минималните национални изисквания и на допълнителните на Института по молекулярна биология за заемане на академичната длъжност "професор" показва, че доц. Радева изпълнява и надхвърля чувствително критериите по отделните показатели, като формира **общо 1249** точки при **изискващи се 600 (640 т.,** съгласно Правилника на Института по Молекулярна биология), както следва:

Показател	Съдържание	Изискван минимум точки (ЗРАСРБ + Допълнителни)	Изпълнение от кандидата, точки
A1	Дисертационен труд за ОНС „доктор“	50	50
B4	6 публикации - Q1-3, Q2 - 1, Q3 -2	100	125
Г7	14 публикации – Q1 – 2, Q2 - 6, Q3 – 2, Q4 – 4	-	248
Г8	Глава от книга	-	15
	Общо точки от „Г“	200 +20	263
D11	210 цитирания x 2 т.		420
	Общо точки от „Д“	100 +20	420
E13	2-ма защитили докторанти – 50/п	-	50
E14	Участия в 7 национални научни проекти (7 x 10 т.)	-	70
E15	Участие в 1 международен проект (20 т.)	-	20
E16	Ръководство на 5 национални проекти (5 x 20 т.)	-	100
E17	Ръководство на 2 международни проекти (2x50 т.)	-	100
E18	Привлечени средства по 4 проекти (1 т./5000 лв.)	-	66
	Общо точки „Е“	150	406
	Общ брой точки	600+40	1279

4. Оценка на научноизследователската и проектна дейност на кандидата

Цялостната научна продукция на доц. д-р Галина Радева обхваща 61 научни публикации, 46 от които са публикувани в индексирани и реферирани списания в световноизвестни бази данни с научна информация (WoS, Scopus) с общ **IF= 44.526**. Шест от публикациите са отпечатани в пълен текст в сборници от научни форуми (национални и международни), осем в нереферирани списания, една глава от книга, както и три депозиращи секвенции в GENBANK.

В конкурса за академичната длъжност „професор“ д-р Радева участва с **22** труда, от които 21 публикации (**IF=24.806; SJR=9.276**) в индексирани и реферирани журналы и една глава от книга.

След присъединяването си към секция „Регулация на генната активност“ през 2105 г. доц. Радева сфомира изследователска група, която продължава и развива научната дейност в областта на микробиологията на околната

среда с прилагането на молекулярно-генетични подходи. Фокусът на изследванията е върху микробното разнообразие, функциите и екологията на микроорганизмите в почви и земеделски земи, повлияни от човешката дейност. Постигнати са научни резултати с фундаментален, научен, научно-приложен и методичен характер. Приемам изцяло хабилитационната справка за научните приноси от изследванията на д-р Радева. Най-общо приносите се групират в три основни направления:

- Таксономично разнообразие и състав на микробните съобщества в антропогенно повлияни почви и земеделски земи, отразени в 4 публикации (B4_1, B4_2, B4_3, B4_6). Обект на изследванията в тях са почви, повлияни от минната и металургична промишленост, хвостохранилищата. Изследван е таксономичният състав на основните групи в микробните съобщества – бактерии, археи и гъби чрез комплексни и взаимодопълващи се подходи. Приложен е молекулярно-генетичен подход - конструиране на клонови библиотеки на 16S рДНК, както и метагеномен анализ;
- Функционален потенциал на почвените микроорганизми в антропогенно повлияни почви и земеделски земи, съдържащи се в 7 публикации (B4_3, B4_4, Г7_1, Г7_2, Г7_5, Г7_6, Г8_1). На базата на биоинформатична обработка на метагеномни данни от 16S рНК генни секвенции са прогнозираны функционални пътища на бактериалните съобщества, свързани с устойчивостта към тежки метали. Постигнато е функционално профилиране на култивируеми бактериални съобщества в изследваните почви, доказана е ролята на основни почвени ензими като индикатори за замърсяване на почвите с тежки метали.
- Влияние на абиотичните фактори върху разнообразието на микробните съобщества, съдържащи се в резултати от 12 публикации (B4_5, Г7_3, Г7_4, Г7_5, Г7_13, Г7_14, Г7_7, Г7_8, Г7_9, Г7_10, Г7_11, Г7_12).

Голяма част от научните статии на д-р Радева са публикувани в престижни международни журналы (напр. Q1 - *Water, Air & Soil Pollution, Archaea, Toxics, Ecotoxicology and Environmental Safety, Environmental Science and Pollution Research*; Q2- *Plant, Soil and Environment, Archives of Microbiology* и др.). Научните резултати от нейната изследователска дейност са забелязани и оценени от научната общност, чрез получените цитати (представени са 210 цитирания).

За периода след хабилитацията си като доцент, д-р Радева е участвала в 49 научни форума (национални и международни) - с доклади (16 бр.), устни (5 бр.) и постерни (25 бр.) съобщения, както и лекции (3 бр.).

В представената хабилитационна справка и на базата на постигнатото от нея в областта на микробиологията на околната среда, д-р Радева е очертала рамката на бъдещите си изследвания, обхващащи и други екосистеми, каквито са горските, с въвеждането на нови технологии, което ще задълбочи анализа на получените резултати и капацитета на изследователската група.

Д-р Радева е осъществила научно ръководство на двама докторанти, успешно защитили докторски дисертации в областта на микробиологията на околната среда.

Тя е реализирала значителна проектна активност - ръководство и участие в национални проекти (5 и 7 проекта, съответно), ръководство и участие в международни проекти (2 и 1 проекта, съответно), в резултат на което са привлечени парични средства за базовата организация.

Оценявам положително нейната научно-изследователска работа.

5. Учебно-педагогическата дейност

Доц. Радева притежава преподавателски опит - извеждала е упражнения по дисциплината „Въведение в молекулярната биология и изчислителна молекулярна биология“ в ОКС „магистър“ в СУ „Св. Кл. Охридски“.

Тя е осъществила научно ръководство на 10 успешно защитили дипломанти (двама в ОКС „бакалавър“ и 8 в ОКС „магистър“) към Биологически факултет на СУ след хабилитацията си като доцент.

6. Членство в научни организации и административна активност

Доц. Радева е член на СУБ и на българското пептидно дружество. Има активна административна и организационна дейност - член и председател на научния съвет на ИМБ-БАН, Отговорник по надзора и безопасността за работа с ГМО.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. д-р Галина Радева за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ **отговарят и изпълняват всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане, както и Правилника на Института по молекулярна биология при БАН.

Д-р Радева е представила **достатъчен** брой научни трудове и убедителни доказателства, за своята научна, научно-приложна и учебно-педагогическа работа, които описват положително цялостната ѝ академична дейност. Резултатите от изследователската ѝ активност имат приносен характер с научно, научно-приложно и методично значение и са оценени от научната общност чрез получените цитирания. Доц. Радева има значителна проектна и административна активност. Всичко това ми позволява да потвърдя положителната си оценка, дадена от мен при

анализа на всички страни от нейната академичната дейност и убедено да препоръчам на уважаемото научно жури, сформирано и структурирано със заповеди №53-ОБ/10.03.26г и № 85-ОБ/22.04.26г на Директора на Института по молекулярна биология при БАН и на членовете на НС да оценят по достойнство кандидатурата на доц. д-р Галина Симеонова Радева и да гласуват положително за заемането от нея на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки, специалност Молекулярна генетика.

10.06. 2026г.

София

Рецензент:

(проф. д-р Пенка Мончева)